

ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО

Жарко О.Г.

викладач,

Київський кооперативний інститут бізнесу і права

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Загострення екологічної ситуації в Україні, особливо, масштабність шкідливого господарського впливу на людину і природу зумовлюють державу і суспільство в цілому формувати нову якісну державну і регіональну екологічну політику, здійснювати ефективно механізми її реалізації і правового забезпечення на національному та місцевому рівні. В умовах проведення реформ в країні посилюється роль і відповідальність місцевих органів влади у здійсненні регіональної екологічної політики.

В період з 1990 по 1991 рр. в Україні сформувалася нова екологічна політика перехідного періоду, яка зосереджувала увагу на розвитку економічних методів регулювання природокористування і децентралізацію управління охороною навколишнього природного середовища, розширення прав і повноважень місцевих органів самоврядування.

Регіональна екологічна політика є невід'ємною складовою національної політики й ефективним засобом подолання екологічної кризи у державі в цілому, яка реалізується завдяки чинному законодавству України та особливо регіональному (зональному) нормативному регулюванню. Також можна вважати, що регіональна екологічна політика – це врегульована сфера управління в галузі забезпечення екологічної безпеки, що направлена на досягнення якості довкілля та регіонального використання природних ресурсів, рівноваги в сфері господарювання та охорону життя і здоров'я суспільства [1].

Особливістю правового регулювання регіональної екологічної політики є наявність особливого правового забезпечення, що формується органами місцевої державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування і реалізується спеціально

уповноваженими органами загальної та спеціальної компетенції у галузі забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля та використання природних ресурсів, створення сприятливих умов для реалізації конституційного права громадян на безпечне довкілля.

Законодавчою базою для розроблення стратегій регіонального розвитку забезпечення екологічної політики є Конституція України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про стимулювання розвитку регіонів», постанова Кабінету Міністрів України «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», Концепція державної регіональної політики. В свою чергу, дані нормативно-правові акти певним чином розмежують повноваження між центральними та регіональними органами державної влади, спрямовані на досягнення місцевої (регіональної) екологічної політики. Комплексним стратегічним документом, що сприяє втіленню регіональної екологічної політики держави в рамках концепції сталого розвитку став Закон України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» та розроблений відповідно до Стратегії Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011- 2015 роки [2].

Для здійснення ефективного регіонального контролю у сфері використання загальних природних ресурсів необхідно розробити і прийняти законодавчі акти про екологічну інформацію, екологічний аудит, екологічну паспортизацію небезпечних підприємств та інші, які забезпечать високий рівень організації проведення природоохоронної діяльності, посилять гарантії прав громадян на безпечне навколишнє природне середовище [3].

На завершення варто зазначити, що роль органів місцевого самоврядування є однією із провідних у реалізації державних екологічних програм, які складають основу державної екологічної політики, тому для досягнення головної мети у сфері екологічної політики необхідно запровадити більш глибоке вивчення та оцінку внутрішнього природного, екологічного, наукового, трудового потенціалу кожного регіону, розроблення комплексних правових, організаційних, економічних та інших механізмів його ефективного використання; подальше вдосконалення державної системи охорони

довкілля та використання природних ресурсів, механізмів та інструментів вироблення і реалізації екологічної політики кожного регіону, а також модернізувати екологічні стандарти та законодавства за допомогою укладання добровільних угод з питань стимулювання екологічних інноваційних підходів реалізації природоохоронних програм як національного, так і регіонального значення.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 року № 2818-VI.
2. Закон України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000 – 2015 роки» від 21.09.2000 р. № 1989-III.
3. Кравців В.С. Регіональна екологічна політика в Україні та механізми її реалізації. – НАН України. Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2007. – 72 с.